

Den ærede Ordfører for Flertallet bemærkede, at dette i alt Fald var af mindre Betydning. Ja, det kan være. Den ærede Ordfører har ved andre Leiligheder, hvor det ganske vist var mere til Fordel for hans Forslag, sagt: Det er jo ikke betydelige Udgifter, det er saaledes ikke Noget, der er værd at lægge Vægt paa. Jeg tillader mig nu at benytte det Samme lidt omvendt; jeg vil spørge, om vi skulle berøve Tiendeerne den dem ved Lovgivningens tilstaaede Ret til Vagt og Arbejde ved Reparationer af Kirken, ved saadanne Arbejder som dem, hvortil aabenbart Anbringelsen af Raskeløene og Oplyselsen af Skriften hører. Dette Spørgsmaal mener jeg, at man bør besvare med Nei. Saa meget er vist, at det er en ny Byrde, som man ved denne Lov lægger paa Tiendeerne, og det høitærede Thing vil sikkert er kjende, at idet man paalægger dem en ny Byrde, skal man ikke fratage dem den Retlighed, som den bestaaende Lovgivning allerede har tilstaaet dem, og ikke gaa videre, end det isølge selve Forslagets Natur er indvendigt. Ved Afslutningsarbejderne er det som med nogen Føle paabest af den ærede Ordfører, at det kunde være Grund til, at gjøre det, men jeg tror, at dette er Noget, der er ganske fremmed for, hvad der staar i Fors bindelse med de Foranstaltninger, der skulle træf fes til Kirkenes Opvækkelse. — Ogsaa med Hensyn til det af den ærede Flertal, hvortil jeg hører, stillede Forslag under Nr. 5, skal jeg tillade mig en Bemærkning. Forslaget gaar jo ind paa at overlade til Ministeren at meddele Samtykke til, at Kirken, der er sig selv og er villige dertil, udrede de her omhandlede Udgifter. Det blev bemærket af det ærede Medlem, der fremstillede forskjellige Endvidinger derimod, at de nævnte Kirker ere stillede ganske paa samme Maade som Tiendeerne, de have jo faaet deres Løn af fra Sognebeboerne, altsaa skal det ikke være nogen Grund til at lægge nogen Vægt derpaa. Men det er dog utvivlsomt en stor Forskjel tilfælde mellem Tiendeernes Stilling og Kirkenes Stilling, en Forskjel, der springer saaledes i Øjnene, at det høitærede Thing vistnok ikke vilde være tilfreds med, at jeg gik ind paa at overlade den No gen Vægt, men tur ved første Øiekast kunde det synes at have, som det ærede Medlem bemærkede med Hensyn til de Bænktilfælde, der kunne op staa, hvor Kirkerne, om de end egentlig ikke være pantsatte, saa dog ere komne til et Gældsforhold navnlig paa Grund af den Lov, jeg for omtalte, Loven af 19de Januar 1863. Ogsaa dette vil jeg lægge Vægt paa, at Udgifterne for en vel havende Kirke i og for sig ikke kunne være syn derlig betydelige; jeg skal dog indlættid lade det fuldstændig ligge og derimod gjøre opmærksom paa, at Ministeriet kan meddele Samtykke, naar det skjønnes, at Kirken er saad formuende, at den er i Stand til at bære Byrden. Naar vi saale des overlade til Ministeren at skjønne over,

om denne Kirkes Formuesforhold ere saadanne, at den kan overtage Byrden, saa tror jeg, at vi af en særegen Grund ere meget vel betryggede. Ærede Medlemmer maa nemlig erindre, at Loven af 1863 i sin hele Udsvikling medfører, at Ministeren, hvad der ogsaa er udtalt med bestemte Ord, faar en klar Oerfugt over, hvorledes Kirkenes Pengeforhold er. Der forelæg ges et Budget, som foretager et stadigt Tilsyn med, hvorledes Kirkenes Pengeforhold staa; og der for tror jeg, at det ikke kan tillægges den blot formelle Grund nogen som helst Betænkning, at vi ellers komme til at gaa ind paa Undersøgelsen af Forhold, som det kunde kræve Lang Tid og megen Noagtighed at faa undersøgt. Jeg skal tilføje, at hvis man erkjender den Tanke for rigtig, hvorpaa Vædringsforslaget er bygget, nemlig, at man ikke skal lade det gaa ind over Sognebeboerne, hvor Kirken selv meget vel er i Stand til at afholde Udgifterne, saa kan det efter min Mening ikke tillægges en saadan blot formel Grund nogen Betænkning. — Hvad Vædringsforslaget under Nr. 6 til § 8 angaar, saa er det jo en Selvfølge, at da jeg under 2den Behandling udtalte mig temmelig stærkt imod § 8, maa jeg tiltræde, hvad det ærede Medlem for Væstø Amt 2den Valgkreds (Dr. Christensen), som ogsaa hvad det ærede Medlem for Viborg Amt 2den Valgkreds (Mikser) have udtalt om denne Paragraf, og som jeg har udtalt om i sit Ordre, at Ministeren for Kirke og Undersøgningsvæsenet. — Jeg kan udtale mig meget kort om de foreliggende Vædringsforslag. Jeg har jo allerede ved 2den Behandling udtalt mig om den Vædring, som de to første Forslag, det primærale og det subsidiære, gaa ind paa, og, efter hvad der hidtil er bleven udtalt, fastholder jeg ganske min Mening, at det forekommer mig at være en mislig Sag ganske at overlade det til Frivilligheden, hvorvidt Supplementet, der egentlig attraaes, nemlig Friviligheden til faae Kirkenes oparbejde og ikke blot at faae Raskeløene i Kirkerne til at se paa, kan komme til Stede. Man har vel sagt, at naar det viste sig paa flere Steder, at Lovens Forskrift ikke slog til, kunde man altsaa senere træffe Bestemmelse derom og sætte Bidraget som en Nødvendighed. Men dette forekommer mig at være en langt uhjælgeligere Sag, end det er, som Ministeren har udtalt om i sit Ordre, at Ministeren for Kirke og Undersøgningsvæsenet. — 4634, § 15 p. n., „Regater“ læs: „Gøddensesser“. — 4689, § 10 p. o., „ikke blot ikke“ læs: „ikke blot den“. — 4691, § 9 p. o., „oversaet“ læs: „saaet“. — 4739, § 13 p. o., „skal efter“ læs: „indføres“. — 4740, § 27 p. o., „først“ læs: „først“. — 4839, § 11 p. o., „Der“ læs: „Der“.